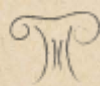

ΓΜ 8292

2002.

ΑΕΚ

ΔΑΚ = ΓΕΝΝ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ.

ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Θ. ΚΑΡΟΥΣΟΥ.

Μνημοσύνου τελουμένου ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Σωτῆρος.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΟΙΔΗΜΟΥ

Α. ΜΕΤΑΞΑ.

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ « Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ ».

1860.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Ἀοιδίμου Ἀνδρέα Μεταξά, τε-
λεσθὲν ἐν Κεφαλληνίᾳ κατὰ τὴν τεσσαρακονθήμερον τῆς
ἀποβιώσεώς του, παρὰ τῶν Συμπολιτῶν του.

Ὁ Κατὰ τὸ 1821 ἐγκαταλείψας τρυφερὴν οἰκογένειαν, ὁ οὐ-
δόλως πιωθηθεὶς τὴν λυσσώδη καταδρομὴν τῶν λεγομένων προ-
στατῶν μας, ὁ ἀδιαφορήσας καὶ εἰς αὐτὴν τὴν δήμευσιν τῆς πε-
ριουσίας του, ὁ ὑπακούσας εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, προεκα-
λούσης τὰ ἀπανταχῶς διεσπασμένα τέκνα τῆς εἰς τὸν ὑπὲρ ἀπε-
λευθερώσεως ἱερὸν καὶ πολέμοχθον κατὰ τῶν βαρβάρων ἀγώνων
τῆς, ὁ καθ' ὅλας τὰς κρίσεις καὶ περιστάσεις ὑπηρετήσας τὸ ἡμέ-
τερον ἔθνος μὲ τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ σπανίαν ἱκανότητα, ἀκαί-
ραιότητα χαρρακτῆρος, ἔξοχον πατριωτισμὸν καὶ ἀπαράμειλλον ἀ-
φιλοκέρδειαν, ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς ἀπεβίωσε τὴν 7ην. Σεπτεμ-
βρίου παρελθόντος, ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου κατέβλησαν ἅπαν τὸ
Πανελλήνιον.

Οἱ συμπολιταὶ τοῦ θέλοντες καὶ αὐτοὶ νὰ δώσωσιν ἐξ' ἐνός
μὲν ἐν ἐλάχιστον δαίγμα τῆς βαθύτης θλήψεώς των διὰ τὴν στέ-
ρησιν τοῦ τοιοῦτου ἀνδρός καὶ συνᾶμα νὰ ἐκφράσωσιν τὴν ἀπειρον
αὐτῶν εὐγνωμοσύνην διὰ τὰ ὁποῖα ἐγένετο πρόξενος εὐεργετή-
ματα ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐξ' ἄλλου νὰ καταδείξωσιν καὶ εἰς τὴν πε-
ρίπτωσιν ταύτην τὴν καταφλέγουσαν τὰ στήθη ἀπάντων Ἱερὰν
φλόγα τοῦ ἐθνικοῦ, ἀνήγειρον κατάλληλον ἀψίδα ἐν τῷ ἐν Ἀρ-
γοστολείᾳ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Σωτῆρος, παριστάνουσαν τὸν τοῦ Μα-
καρίτου τάφον, κεκαλυμμένον ὅντα μὲ τὴν σημαίαν ἐκείνην τὴν ὁ-
ποίαν ἀνεπέτασε μετὰ τῶν σὺν αὐτοῦ μεχαθύμων δπλιτῶν εἰς τὸ
παιδίον τῆς μάχης, καὶ ἐτέλεσαν μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς αἰωνίου
ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μεταστάντος.

Ὁ νεκρὸς ἀπάντων πῶν κωδῶνων τῆς πόλεως ἥχος, ἡ
μεσοστίω, ἐφ' ὅλων τῶν τε ἐλευθέρων καὶ μὴ, ἑλληνικῶν πλοίων
κυμαινομένη σημαία, ἡ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ κατήφεια τοῦ
αὐτωρευθέντος ἀπειραρίθμου πλήθους πάσης τάξεως, ἡ νεκρικὴ
βαδίσματι ἐμφάνησις τοῦ Ἀρχιερέως καὶ Ἱεροῦ κλήρου καὶ ἡ
ταυτοχρόνως ἐν τῷ μνημοσύνῳ παρούσεις τῶν Αὐταδέλφων τοῦ
Μακαρίτου πρὸς τὸν κατανυκτικὸν θάνατον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

β.

Ἡ καλύπτουσα δὲ τὸν ὑποτιθέμενον τάφον Ἑλληνικὴ σημαία καὶ τὸ συμπικνούμενον πέριξ αὐτῶν πλῆθος, ἀνακαλοῦσαν εἰς τὴν μνήμην ἐκάστου τὴν ἀξιωματικὴν ἐκείνην ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ ἔνδοξος ὁπλαρχηγὸς τοῦ Κεφαλληνιακοῦ σώματος, δίδων αὐτὴν πρὸς τὸν σημαιοφόρον τῶν αὐθιγμάτων παρακολουθούντων αὐτὸν μεγαθύμων μαχητῶν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς περιστηρίζον-
τας αὐτὸν ἔλεγεν ὅτι περιφρουρῶμεν καὶ διαφυλάττωμεν αὐτὴν μὲ τὴν ἰδιαίτουσαν τοῖς Ἕλληνας ἀνδρίαν καὶ σύνεσιν ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῶν βαρβάρων ἢ τὴν θέσιν τῶν ὁποίων κατέχει παρ' ἡμῖν ὁ ἀπεχθεὶς καὶ ἀφόρητος ξενισμός.

Ἐπὶ τέλους ἐν τῇ ἐπισήμῃ καὶ ἀνυποκρύττῃ ἐκφράσει τῶν αἰσθημάτων τῶν συμπολιτῶν τοῦ αἰοδήμου, ὁ ἀξιοσέβαστος καὶ γνωστὸς ἐν τῷ Πανελληνίῳ Θεόδωρος Καρούσος ἐξεφώνησε τὸν ἐπόμενον ἀντάξιον ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἐπιτάφιον λόγον τὸν ὁποῖον καὶ καταλλήλως ἀφιερώνει εἰς τὸν Μητροπολίτην Κερκύρας Ἀθανάσιον.

Τῷ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤῷ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤῇ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΚΑΙ ΥΠΕΡΙΜῶ ΕΞΑΡΧῷ ΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Κ. ΑΘΑΝΑΣΙῷ ΠΟΛΙΤῇ.

Τὸ ἐν τῷ ἐπικηδείῳ τούτῳ λόγῳ ἐμπεριλαμβανόμενον Οἰκοδόμημα ὀφείλει τὸ ἐδραῖον καὶ ἀκλόνητον τῶν βάσεων του, τὸ εὐρὺ καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦ σχεδίασματος εἰς τὸν περὶνον Ἀρχιτέκτονα, ὅστις τὸ συνέλαβε συνάμα καὶ τὸ ἐπραγματοποίησεν, εἰς τὸν διάσημον ἐκείνον ἄνδρα, ὅστις ἀφειδῶς κατέβαλε πάντα μόχθον καὶ ἀγῶνα πρὸς ἀνέγερσίν του, εἰς τὸν αἰοδήμον συμπολίτην μας Α. Μεταξᾶν, ὅστις ἀφοσιώσας ἑαυτὸν εἰς ὑπηρεσίαν τῆς κοινῆς Πατρίδος, καὶ ἀγωνισάμενος τὸν ἀγῶνα τὸ καλὸν διὰ τῆς ἐπιπόνου συσσωρεύσεως σπανίου καὶ βαρυτίμου ὀλικοῦ ὅλως συγκειμένου ἐκ μεγαλεπήβολων καὶ ἐθνωφελῶν πράξεων, ἀπειργάσατο τὸν Πολιτικὸν αὐτοῦ καὶ κοινωνικὸν βίον εὐρύθλον καὶ ἀγλαόμορπον κατοικητήριον τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Δόξης.

Τί ὅθεν ἐναπολείπεται πρὸς ἔτι μεζῶνα καθωραϊσμὸν καὶ περικόσμησιν τοῦ Ἀρχιτεκτονικοῦ τούτου ἀριστουργήματος; νὰ τεθῇ ἐν τῷ προθύρῳ καὶ πρόσωπον τηλαυγές. Ἀλλὰ καὶ τί τηλαυγέστερον δύναται νὰ προτεθῇ ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τοῦ λόγου τούτου ἢ τὸ ὄνομα τῆς ἡμετέρας Πανιερότητος, ὥστε ἡ ξυνωρίς αὐτῆς τῶν δύο ἀγλαϊσμάτων τῆς κλασικῆς ἡμῶν γῆς, ἡ ἐν ἐκυτῇ ἐμπερικλείουσα τὸ ἄωτον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, νὰ προύσταται ὡς ὑπογραμμὸς καὶ ἀρχέτυπον, παρρημῶσα καὶ ἐποτρύνουσα τὴν ἡμετέραν Κοινωνίαν εἰς τὸν πρὸς ὅν ὅρον τῆς, πρὸς δόξαν καὶ θρίαμβον τῆς δημοκρατίας καὶ ἀδιαιρέτου ἡμῶν Κοινῆς Πατρίδος καὶ Ὁρθοδόξου Πίστεως;

Διατελῶ μετὰ βαθύτατου σεβασμοῦ

Τῆς ἡμετέρας Πανιερότητος

Ταπεινὸν καὶ εὐπειθὲς τέχνην

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ὑπὸ τοῦ Θ. ΚΑΡΟΥΣΟΥ.

Μνημοσύνου τελουμένου ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Σωτῆρος

ὑπὲρ τοῦ Ἀοιδήμου

A. ΜΕΤΑΞΑ.

Ἐν Ἀργοστολίῳ Κεφαλληνίας τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1860.

Συμπολῖται.

Κατὰ τὴν πένθιμον ταύτην ἡμέραν, καθ' ἣν μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως παρευρισκόμεθα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο Μνημόστυνον τοῦ ἐν Κυρίῳ κεκοιμημένου διασπῆμου συμπολίτου μας, ἕκαστος ἡμῶν κατέχεται ὑπὸ πικρᾶς ἀλγιδόνης καὶ θλίψεως, ἕκαστος ὑμῶν σὺ νοιδεν ἑαυτὸν πληρούμενον ὑπὸ θρησκευτικῆς τινος εὐλαβείας καὶ κατανύξεως, ἕκαστος ἡμῶν ἐπὶ τέλους συναισθάνεται εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς ψυχῆς του διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τοιοῦτου συμπολίτου ἄριστον τι βαρυκάρδιον αἰσθημα, ὅπερ ὑπερβάλλει πάντα λόγον καὶ ἔκφρασιν, ὅπερ καὶ ὁ εὐφραδέστερος ῥήτωρ ἀδυνατεῖ νὰ παραστήσῃ μετὰ τῆς προσηκούσης ἐναργείας καὶ ζωηρότητος, ὅπερ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἢ σιγῇ καὶ ἢ συγκέντρωσις ἐξηγεῖ ἴσως ἐντονώτερον καὶ ἐκφραστικώτερον ἢ σχοινοτενεῖς λόγοι κεκαλλισπημένοι μὲν καὶ κομφοί, πλὴν ψυχροὶ καὶ ἄπρακτοι.

Καὶ ἡμεῖς ὅθεν κατὰ τὴν ἀποφράδα ταύτην ἡμέραν τοῦ ἀποφθνήσκοντος μας πόρρω ἀπέχοντες τοῦ νὰ ἐπιδιώκωμεν τὰ ἀδύνατα, ἀποπειρώμενοι ὅπως ὑπερνικήσαντες τὴν καταπιέζουσαν τὸν νοῦν μας βαρυθυμίαν καὶ ἀπονάρκωσιν, ἐγκωμιάσωμεν τὸν ἀνώτερον παντὸς ἐπαίνου καὶ ἐγκωμίου, περιοριζόμεθα ἀπλῶς μόνον νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ ἀπαραίτητον ἡμῶν καθήκον, προσφέροντες ἐν ἄνθος θαθείας εὐγνωμοσύνης καὶ ἀκριφνοῦς σεβασμοῦ εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην τοῦ Πατρὸς τῆς κοινῆς ἡμῶν Πατρίδος, τοῦ εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀειμνήστου Κόμητος Ἀνδρέου Μεταξά.

Ὁ Κόμης Ἀνδρέας Μεταξᾶς κατὰ τὸ πρῶτον τριακονταετὲς στάδιον τῆς ἡλικίας του, διελθὼν ἐν ταύτῃ τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ γῇ βίον ἰδιωτικὸν μὲν καὶ ἀπράγμονα, ἀλλὰ πλήρη φρονήσεως, ἀρετῆς καὶ χάριτος προώριστο ὅπως ἀναφανῇ ὡς μία ἐξ ἐκείνων τῶν μεγάλων ἀτομικοτήτων ᾗ κατὰ καιρὸν ἡ Πρίνοια εὐδοκεῖ νὰ εἴ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ξαποστείλλη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἵνα καθοδηγῶσι τὰς Κοινωνίας εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἵνα, διὰ τῆς μεγαλονοίας αὐτῶν καὶ διορατικότητος, διὰ τῆς ἐπιμόνου καὶ δραστητικῆς ἐνεργείας των καὶ τὸ τοῦ ὑπὲρ τοῦ κοινου καλοῦ διακαοῦς ζήλου των καὶ ἀφοσιώσεως, ἀνορθοῦντες τοὺς λαοὺς ἐκ τῆς ταπεινῆς σφαίρας τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς ἀδοξίας, προσιβάωσιν αὐτοὺς ἡρέμα καὶ δι' ἐπιτηδείων μέσων εἰς τὴν ὑψηλὴν περιωπὴν τῆς εὐκλείας καὶ λαμπρότητος, τέλος δὲ ἵνα καὶ μετὰ θάνατον ἐπενεργῶσι σωτηριώδη ἐπ' ἄλλοις διὰ τῶν ἀθανάτων αὐτῶν ἰδεῶν καὶ πράξεων, ἐν αἷς ἐντρέφεται καὶ διαμορφοῦται τὸ πνεῦμα ἀπασῶν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν. Τοιοῦτος δὲ ἀναμφιλέκτως ἀνάδεικνυται καὶ ὁ ἡμέτερος Μεταξῆς ἀπὸ τῆς πρώτης σιγῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως μέχει τῆς σήμερον ἡμέρας, ἀλλὰ τί λέγω σήμερον; μέχρις οὗ ἡ Ἑλληνικὴ ἐθνότης ζῇ καὶ ὑφίσταται.

Ἄμα λοιπὸν ἐδόθη τὸ σύθημα τῆς ἐθνεγερσίας, ἅμα ἐσήμανεν ἡ ὥρα τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὥρειλε καὶ ἡ Πατρίς ἡμῶν ἥτις ἀνέκαθεν διετήρησε παρθενικὴν καὶ ἀγνὴν τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς, ἥτις, αἰετοτε κατὰ πᾶσαν περιπέτειαν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν κρίσιν ἐθνικὴν περιστάσιν προεξίσταται εἰς τὸ σταδίων προκειμένου λόγου περὶ Πίστεως καὶ Πατρίδος, ὥφειλε, λέγω, καὶ κατὰ τὴν ἀξιωματικὴν ἐκείνην ἐποχὴν τοῦ 1821 νὰ δράμῃ, καὶ αὕτη μετὰ τῶν Πρωταγωνιστῶν ὥφειλε νὰ διαδραματίσῃ ἐπὶ τοῦ θεάτρου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπερ εἰς αὐτὴν ἐπέβαλλον αἱ ἱστορικαὶ αὐτῆς ἀναμνήσεις, ὁ ἔνθεος ζήλος ὑπὲρ τῆς Πατρὸς Ὀρθοκείας, καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἐθνικοῦ αὐτῆς φρονήματος, ὥφειλε ν' ἀναπτύξῃ ἐνέργειαν πολέμικὴν συνάμα καὶ πολιτικὴν, ἀντιπαλαίοντα ἐπιδεξίως καὶ μετὰ φρονήσεως οὐ μόνον κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν πολέμων, τῶν Βαρῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ μυρίων ἐσωτερικῶν δυσχεριῶν καὶ ἀντιδράσεων ἐκάστοτε παρεμβαλλομένων εἴτε ὑπὸ τῆς ξενικῆς ἐπιβουλῆς καὶ σκευωρίας εἴτε καὶ ὑπὸ τῶν ἐμφυλίων διχονοιῶν καὶ στάσεων οἷαι ἐν τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς ἀναγκαίως συμβαίνουσιν. Τίς λοιπὸν τῶν συμπολιτῶν μας παρίσταται μὴ οὐκ ἐν τῇ μὲν ὀργάνῳ καὶ διεργασίᾳ τῶν ἐθνικῶν αἰσθημάτων καὶ ἀναγκῶν τῆς Πατρίδος μας; Τίς ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐκπροσωπεῖ ὁλοσχερῶς τὸ Ἑλληνικὸν αὐτῆς φρόνημα; Τίς ἀντανκλᾷ ἐν ἑαυτῷ διαυγέστατον τὸ Κεφαλλήνιον Πνεῦμα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε ὡς πρὸς τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθερώσεως; Ὁ αἰώνιος Ἄνδρας, ὅστις ἐγκαταλιπὼν τὰς ἀνάσεις καὶ γλυκύτητας τοῦ Οἰκογενειακοῦ αὐτοῦ βίου, καὶ ὅλην τὴν ἀντιθέσιν πρὸς τὰ δάκρυα

καὶ τὰς περιβολὰς τῆς προσφιλοῦς αὐτοῦ συζύγου καὶ τῶν τρυφερῶν τέκνων του, ἀφίπταται μετὰ 250 μεγαθύμων συμπολιτῶν του εἰς τὸ παιδίον τοῦ ἀγῶνος, ἐνθα ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ἀντιπαρταξάμενος κατὰ τῶν Λαλαίων, ὧν καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα ἐνέπνευεν εἰς τοὺς ἐπαναστατήσαντας ὁμογενεῖς μας τὸν τρόμον καὶ τὴν φρικίαν, διὰ τῆς ἀνδρείας αὐτοῦ καὶ φρονήσεως, οὐ χῆτον δὲ ἡ καὶ διὰ τῆς πειθαρχίας γεναιότητος καὶ τάξεως τῶν συστρατευομένων, ἐπέθηκε φέμωτρον εἰς τὴν θηριωδίαν αὐτῶν καὶ ἀγριότητα, καὶ διασκεδασθείσης τῆς φάλαγγος τῶν πολεμίων κατωρθώθη νίκη λαμπρὰ καὶ ἐπίζηλος πρὸ πάντων διὰ τὰς συνεπείας τῆς, καθ' ὅσον αὕτη κατέβηκεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν συναγωνιζομένων ἀδελφῶν μας τὴν φαεινὴν κρηπίδα τοῦ θάρρους καὶ τῆς εὐτολμίας διδάξασα αὐτοὺς νὰ τρέπουσιν εἰς φηγὴν τὰ στίφη τῶν Βαρῶν καὶ ἐκ τοῦ συστάδην μαχόμενοι.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης χρονολογεῖται καὶ τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ στάδιον, πρὸς ὃ ἐὰν ἀποβλέψωμεν οὐδὲν ἕτερον ἀντιλαμβάνομεθα εἰμὴ μακρὰν σειρὴν ὀρθῶν βουλευμάτων καὶ μεγαλειοβόλων πράξεων αἰετοτε ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ μέσῳ ποικίλων φάσεων τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἐν τῷ μέσῳ κομματικῶν διαπληκτισμῶν καὶ συγκρούσεων, ἐν τῷ μέσῳ ἀλλεπαλλήλων Κυβερνητικῶν μεταβολῶν καὶ μεταπολιτεύσεων, ἐν τῷ μέσῳ, λέγω, τοιοῦτου καὶ τοσούτου πολιτικοῦ σάλου καὶ κλύδωνος, ἐνθα καὶ αὐταὶ αἱ ἐξοχοὶ ἀτομικότητες, καὶ τοὶ πρὸς καιρὸν ἀντέχουσιν εἰς τὰς θεελλώδεις πνοὰς τῶν ἐναντίων ἀνέμων, ἐπὶ τέλους ὁμοῦ ἀπαυδῶσαι ναυαγοῦσι καὶ θραύονται, μόνος ὁ Ἀνδρέας ὑφίσταται ἑδραῖος καὶ ἔμπεδος, μόνος οὗτος παρὰ πάντων ἀναγνωρίζεται ὡς ὁ ὄντως ἱκανὸς τοῖς χειμαζομένοις βοηθῆσαι, μόνος οὗτος ἐν ὥρᾳ ζοφώδους τρικυμίας ἀναλαμβάνων τὴν κοινὴν συναινέσει τοὺς οἴκας τοῦ κοιμαιομένου ἐθνικοῦ σκάφους, ἐπίσταται. ὡς ἐπιτηδεῖος ναύκληρος, προφυλάττων αὐτὸ ἐκ τῶν σκοπέλων καὶ τῶν σύρσεων νὰ τὸ κατευθύνῃ ἀσφαλῶς καὶ ἀπροσκόπως εἰς λιμένα εὐδίου καὶ ἀνέμντον.

Πλὴν τὸ νὰ ἐκθέσωμεν λεπτομερῶς τὰ πολιτικὰ αὐτοῦ κατορθώματα, τὸ νὰ διεξέλθωμεν καθ' ἕκαστον χωρὶς τὰ ἀγαθοεργήματα αὐτοῦ ἐπεδαψίλευσεν εἰς τὸ ἔθνος διὰ τῆς ἐμφορονος τῶν πραγμάτων διαχειρίσεως, τὸ ν' ἀπαριθμήσωμεν ἐν πρὸς ἐν τὰ ἐπιτετραμμένα αὐτῷ ὑπατά τῆς Πολιτείας ἀξιώματα, ἐνοῖς διαπρέπων ἐπὶ βαθεῖα συνέσει καὶ παρδειγματικῇ ἀκεραιότητι, ἐξεπλήρου διηνηκῶς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς Κοινῆς Γνώμης τοῦ ἔθνους, ταῦτα πάντα δὲ εἶναι ἔργον οὕτε τοῦ παρόντος ἐπικηδείου λόγου, οὐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τε τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ συνήλθομεν, ἀλλ' εἶναι ἔργον τῆς βιογραφίας τοῦ μεγάλου ἀνδρός εἶναι ἔργον αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, ἣς αἱ λαγαρότεραι σελίδες ἀδιασπάρτως συνδέονται μὲ τὸ ὄνομα τοῦ αἰδίδιμου συμπολίτου μας.

Ὅθεν τὸ καθ' ἡμᾶς φρονούμεν ὅτι ἠθέλαμεν πράξειν ἔργον ἀπ' αὐτοῦ μὲν ἀξιοπρεπέστερον καὶ προσφορώτερον εἰς τὴν ἱεράν μνήμην τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος συμπολίτου μας ἀπ' ἐτέρου δὲ ἐπιφανέστερον καὶ διδακτικώτερον καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς τοὺς ἐπιζῶντας, ἐάν, ἀντὶ τοῦ νὰ ματαιοπονῶμεν ἀποδεικνύοντες τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνδρός, ὅπερ οὐδεμίαν ἐπιιδέχεται ἀντίρρησην, ἀνιχνεύσωμεν τίνα τὰ ἐνδόμυχα ἐκείνου ἐλατήρια τῆς ψυχῆς του, ἅτινα συνετέλεσαν ὅπως καταστῇ ἀνὴρ μέγας καὶ διάσημος ἐάν ἀναζητήσωμεν τίνα τὰ διανοητικὰ καὶ ἠθικὰ ἐκείνου πλεονεκτήματα, δι' ὧν κατὰ πάντα λόγον ἡξιώθη καὶ ζῶν νὰ ἐρρακύσῃ εἰς ἐαυτὸν τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἐγκρίδιον εὐγνωμοσύνην ἀπάντων τῶν ὁμογενῶν του, καὶ μετὰ θάνατον νὰ ἐγγραφῇ δι' ἀναξαρτέτων χαρακτῆρων ἐν ταῖς δέλτοις τῆς αἰωνιότητος.

Καὶ βέβαια ὅ,τι κατὰ πρώτην ὄψιν παρίσταται ἡμῖν, ὅ,τι πρῶτον προσπίπτει εἰς τὴν παρατήρησίν μας ὡς ἄμεσον χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνδρός, εἶναι ὁμολογούμενος τὸ πλεονέκτημα ἐκεῖνο, ὅπερ, καίτοι ἀποκλειστικὸν δῶρον τῆς φύσεως, δύναται ὁμως διὰ τῆς συνεχοῦς τριβῆς καὶ καλλιέργειας νὰ λάβῃ μεγίστην ἐπίδοσιν καὶ ἀνάπτυξιν. Τί δὲ εἶναι τοῦτο; εἶναι ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις ὅπως δήποτε καὶ ἂν ὀνομασθῇ, εἴτε διορατικότης εἴτε ἐμπνευσις, εἴτε ὀρθόνοια, ἀποκαθιστᾷ τὸν κάτοχον αὐτῆς ἱκανὸν νὰ εἰσδύῃ διὰ μιᾶς εἰς αὐτὸ τὸ καίριον, εἰς αὐτὴν τὴν οὐσιαστικότητα τῶν προσπιπτόντων πραγμάτων, ἐν ῥιπῇ δὲ ὀφθαλμοῦ καὶ αὐτοσχεδῶς περὶ τῶν παρόντων νὰ ἐπιφέρῃ ὀρθὴν καὶ ὑγιᾶ κρίσιν, καὶ περὶ πᾶν μελλόντων νὰ προαισθάνηται καὶ νὰ προσικάζῃ τὰ δέοντα, καθ' ὅσον ἐπιδέχονται τὰνθρώπεια. Ἐπόμενον λοιπὸν ἦτον ὁ αἰδίδιμος συμπολίτης μας προικισμένος ὢν μὲ τοιαύτην δεξιότητα, νὰ ἀναπτύσῃ πλείστην ὅσων σύνεσιν καὶ ἐμβρίθειαν ἐν τοῖς περὶ τῶν κοινῶν βουλευμάσιν, ἐπόμενον ἦτον ἡ Πατρίς ἀποτελειομένη πρὸς αὐτὸν εἰς τὰς κατεπείγουσας ἀνάγκας τῆς, νὰ ἐπιτυχάνῃ τὸν ἑβρὸν σύμβουλον, τὸν προνοητικὸν ἀκέστορα, καὶ τὸν γλυκὺν παρήγορον τῶν νοσημάτων καὶ τῶν δεινοποθειῶν τῆς.

Ἀλλ' ὅσονδήποτε ζωηρὰ καὶ ἐντεταμένη καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ὅσονδήποτε ἐπιζήλον καὶ ἀξέχαστον καὶ ἂν παρίσταται τὸ πλεονέκτημα τῆς ὁξυνοίας καὶ τῆς ὁξυοῦς κρίσεως, θεωρούμενοι ὅμως αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἐξελίχεται ἀνεπαρ-

κὴς καὶ ἀνίσχυρον, ἂν μετ' αὐτοῦ δὲν συνυπάρχῃ καὶ δὲν συμβαδίζῃ καὶ ἄλλο τι κατ' ἐξοχὴν ἀναγκαῖον καὶ περισπούδαστον, ἐννοῶ τὸ αἰσθηματικὴν πατριωτικὴν ἀρετὴν καὶ τῆς ἠθικότητος. Καὶ τῷόντι τί ὠφελεῖ διὰ τοιαύτην, διορατικὴ καὶ εὐστοχος, ἐμφωλεύουσα εἰς ψυχὴν ἀγενῆ καὶ χαμαζήλον, συμπτειγομένη ἀπὸ τὰς ἀκάνθας καὶ τὰς τριβόλους τοῦ ἐγωισμοῦ, τῆς αἰσχροκερδείας καὶ τῆς φαυλότητος;

Ὅθεν ὅ,τι μάλιστα ἐξωγοῦναι καὶ ὑπέθαλπει τὰ διανοητικὰ αὐτοῦ πλεονεκτήματα, ἦτο τὸ μέγα ἐκεῖνο καὶ ὑψηλὸν φρόνημα τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος, φρόνημα, ὅπερ τοσοῦτον κραταιῶς ἐδέσποζε τὸν ἄνδρα, ὥστε περὶ αὐτὸ ὡς περὶ κέντρον περιστρέφοντο ἅπαντες οἱ διαλογισμοὶ του, ἅπαντα τὰ μελήματα καὶ οἱ πόθοι τῆς καρδίας του καὶ ἀπὸ τὰ καθαρὰ τοῦτου νήματα ἀντλῶν τὰς πεποιθήσεις του, καὶ δι' αὐτῶν καθαγνίζων πάντα λόγον, πᾶν βούλημα πᾶσαν προαίρεσιν καὶ ἐνέργειαν, περιστάνε τὸ γοητευτικὸν θέαμα μιᾶς περικαλλοῦς καὶ ἐρασμίας ἀτομικότητος, ὅλως πεπληρωμένης ἐξ ἐνὸς μόνου πύθους τῆς πατριωτικῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. — Καὶ βέβαια, τοιαῦται ἀτομικότητες τὰ πάντα θέλουσαι κατὰ δεύτερον λόγον ἀπέναντι τῆς ἱερᾶς φωνῆς τῆς Πατρίδος, καθίστανται τὰ μόνον στερεὰ καὶ ἀκράδαντα θεμέλια, ἐφ' ὧν ἀνεγείρεται συμπαγὲς καὶ ἐδραῖον τὸ κοινωνικὸν οἰκοδόμημα. Ἀπεναντίας δὲ ἐνθα, ἀντὶ τοῦ νὰ διαφλέγῃ τὰς ψυχὰς τῶν Πολιτῶν ὁ ἔρος τῆς Πατρίδος, καὶ ἡ ἐραθία συναίσθησις τοῦ καθήκοντος, ἐπικρατεῖ ἡ ἀλαζονεία, ἡ οἷσις καὶ ἡ χαμερπὴς ἰδιοτέλεια, ἐνθα ἡ ἀτομικότης, ἀντὶ τοῦ νὰ προσφέρῃ αὐτὴ ἑαυτὴν τὴν προθύμω; ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ κοινῶς συμφέροντος, τὰ πάντα μετατρέπει πρὸς τὸ ἴδιον ἑαυτῆς συμφέρον, καὶ ἄλλο τι δὲν ἀγωνιᾷ, ἄλλο τι δὲν ὀνειρώττει εἰμὴ πῶς νὰ προσφέρωσιν οἱ ἄλλοι εἰς τὴν πομπώδη κενοδοξίαν τῆς καπνῶς καὶ θυμιάματος, εἰμὴ πῶς ν' ἀποθεώσῃ τὸ ἔθλιόν τῆς ἐγὼ, προδίδουσα καὶ τιμὴν, καὶ Πατρίδα, καὶ πᾶν ἱερὸν καὶ ὅσιον φεῖ! τετέλεσται, ὅς ἡμεῖς βέβαιον ὅτι ἡ κοινωνία ἐκείνη ἡ ὑποτρέφουσα εἰς τοὺς κόλπους τῆς τοιαύτης ἐχίδνας, τρέχει τὸν ἔσχατον κίνδυνον ὅπως ἐμπέσῃ εἰς τὸ θάραθρον τοῦ μηδενισμοῦ καὶ τῆς ἐξοντώσεως.

Ἀλλ' ἴνα μὴ ἐπὶ πλέον μηκύνωμεν τὸν λόγον παρεκβαίνοντες ἔξω τοῦ προκειμένου, εὐκόλως ἤδη δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν, ὅτι ἐκ τοῦ μεγάλου τοῦτου φρονήματος τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀφοσιώσεως, ὑπ' οὗ ἐνιπνέετο ὁ αἰδίδιμος συμπολίτης μας, παρείπετο ὡς ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα τὸ σύνολον ἐκεῖνο τῶν ἀρετῶν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

αἵτινες, ὡς παρὰ πάντων κοινῶς ὁμολογεῖται, κατεκόσμου καὶ ἐλάμπρυνον τὸν δημόσιον αὐτοῦ βίον. Ἡ Δώριος ἐκείνη ἀρμονία τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων, τῶν Ἰδεῶν καὶ τῶν πράξεων, τὸ ἀδιάφθορον ἐκεῖνο καὶ ἀδέκαστον ἦθος, ὅπερ αἰετοτε διετήρησεν ἀκραίφνης καὶ ἀμόλυντον κατὰ τὴν πολυχρόνιον διαχείρισιν τῶν μᾶλλον ἐπιζήλων πολιτικῶν υποθέσεων, τὸ ἀστεμφές ἐκεῖνο καὶ ἀκλόνητον τοῦ χαρακτῆρός του, ὅστις καὶ ἐντὶ μέσῳ τοσούτων μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων διετηρεῖτο ὁ αὐτὸς πάντοτε, ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ, ἡ πλήρης ἐκείνη ὀλιγορία καὶ λήθη τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του, ὅσakis ὤφειλε νὰ προσφέρῃ τὰς ἐκδουλεύσεις του εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους.

Ἄλλ' ὁ μέγας ἀνὴρ συνειδὼς τὸ ἀτελές καὶ περιορισμένον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἀκριβῶς γινώσκων, ὅτι ὁ μὲν ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ δυνάμεσι καὶ μόνῳ ἐκυτῷ πεποιθὼς καὶ ἐναβρυνόμενος, λαμβάνει τὰ ἐπ' ἑαυτῷ τῆς σατανικῆς αὐτοῦ ὑπερφανείας καὶ κουφότητος ὁ δ' ἐν Κυρίῳ ἐλπίζων καὶ ἐπαναπαυόμενος, εὐρίσκει παρ' αὐτῷ χάριν καὶ δυνάμιν ἐν ἀσθενείᾳ τελειουμένην, ἀδιαλείπτως ἐπερεῖδατο ἐπὶ τῆς μόνῃς ἀσφαλοῦς ἀγκύρας τῆς ἀγιωτάτης, ἡμῶν Ὁρθοδόξου Πίστεως, ἥτις ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων θηλάσασα αὐτὸν μετὰ τὴν οὐρανίαν αὐτῆς τροφήν, καὶ ἐγχαράξασα πρῶτῳ εἰς τὴν ἀπαλὴν ψυχὴν του τὰ θεῖα αὐτῆς παραγγέλματα, τὸν ἀνέδειξεν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα σκευὸς ἐκλογῆς, διαυγάζουσα τὸν νοῦν, θερμαίνουσα τὴν καρδίαν του, καὶ ἐνισχύουσα αὐτὸν ὅπως μετὰ καρτερίαν καὶ θάρρους ὑφίσταται τὸν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος δυσχερῆ καὶ πολύμοχθον ἀγῶνα. Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὸν δημόσιον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν κοινωνικὸν αὐτοῦ καὶ ἰδιοτικὸν βίον ἀρυόμενος τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἐμπνεύσεις του ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς ὕδατος ζῶντος καὶ ἀλλομένου, ἐπληροῦτο, κατὰ τὴν ῥῆσιν τοῦ Θεοῦ Ἀποστόλου, ἀγάπης, εὐρύνης, μακροθυμίας ἀγαθωσύνης Χρησιμότητος καὶ πάντων τῶν ἄλλων καρπῶν τοῦ πνεύματος.

Καὶ ἃς μὴ μᾶς εἴπη τις ὅτι ἡ περιπαθὴς αὕτη καὶ σφοδρὰ αὐτοῦ προσκόλλησις εἰς τὸ Πάτριον Θρησκειον, ἄλλο τι δὲν ὑπεμφαίνει εἰμὴ ὅτι αὐτὸς ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἰδίαν του ἀτομικὴν ὠφέλειαν, καθ' ὅσον ἐν τῷ θρησκειῳ εὕρισκε παραμυθίαν καὶ ὑποστήριξιν κατὰ τὰς περιπετείας τοῦ πρακτικοῦ του βίου. Ὅχι βέβαια, διότι ὁ διαβατικὸς νοῦς τοῦ αἰσθητοῦ συμπολίτου μας, ἐνθερμὸς ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν αὐτοῦ παραδόσεων, προὔτιθετο ἐκτὸς τῆς ἰδίας του ὠφελείας καὶ ἄλλον τινὰ εὐρύτερον καὶ οὐσιωδέστερον σκοπὸν, τὴν ἐθνικὴν σωτηρίαν καὶ ὠφέ-

λειαν, ἀδιστακτικῶς πρεσβεύων ὅτι, ὡς τὸ ὀργανικὸν σῶμα εἶναι τι ἀδιάσπαστον τῆς διατηρούσης αὐτὸ ζωτικῆς δυνάμεως, οὐδὲ δίνονται νὰ νοηθῇ ἄνευ ταύτης, ὡσαύτως καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἐθνότης εἶναι τι ἀφηρημένον καὶ ἀνυπόστατον ἄνευ τοῦ ζωογονοῦντος αὐτὴν Ὁρθοδόξου Θρησκειώματος. Καὶ τῶντι ἀμφοτέρω τοσούτων στενῶς πρὸς ἄλληλα συνέχονται καὶ συμπλέκονται, ὥστε συναπαρτίζουσι μίαν ὁμοούσιον καὶ ἀδιάσπαστον ἐνότητα, τὸν Ἑλληνισμόν, καὶ ἡ ἐλαχίστη παραλυσία ἢ χαλάρωσις τοῦ ἐνὸς συναπιφέρει ἀναγκαίως καὶ τὴν τοῦ ἑτέρου. Ἐπομένως δὲ ὁ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπιδεικνύμενος ἐνθεὸς λάτρης τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνότητος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀμεριμνῶν καὶ ψυχρενόμενος περὶ τὸ θρησκειον, ὁ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀξίων ὅτι περιπαθῶς κήδεται τῆς Πατρίδος, ἀφ' ἑτέρου δὲ περιφρονῶν τὰ τῆς Πίστεως ὁ τοιοῦτος βέβαια ἢ ἐξαπατᾷ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀγνοῶν τί εἶναι κυρίως Ἑλληνισμὸς καὶ Πίστις Ὁρθόδοξος, καὶ τίς ἡ ἀμοιβαία σχέσις των, ἢ ζητεῖ ν' ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους, προσποιούμενος ὅτι ἐνδιαφέρεται περὶ ἀντικειμένου, ἐφ' ᾧ οὐδεμίαν ἔχει ἐνδόμυχον πεποίθησιν. Ἄλλ' ὁ βαθύνους συμπολίτης μας, ὁ ἐν ἔργοις καὶ οὐχὶ λόγοις Ἑλληνόφρων, μετὰ τῶν ὑπερενδόξων συναδέλφων του τῶν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος συναγωνισαμένων, καὶ τοι μὴ φιλοσοφῶν, ὡς τινες παρ' ἡμῖν φιλοσοφίσκοι, οἱ τὰ ὀνηεῖα ἀκρίτως ψιττακίζοντες, διὰ τῆς ὀρμεφύτου ὁμῶς αὐτοῦ διορτικότητος εὐστόχως κατενόησε τὴν ἐπὶ τοῦ ἐθνισμοῦ ἄμετρον ἐπιβρόχιν τοῦ Ὁρθοδόξου ἡμῶν Θρησκειώματος. Ἔττω δὲ μαρτύριον τοῦ λόγου μου ἡ ἱστορικὴ ἐκείνη ἡμέρα τῆς 27. Ἰανουαρίου, καθ' ἣν ὁ αἰμνηστὸς Ἀνδρέας ὑπηγόρευσεν, ὑπεστήριξε, καὶ ἐπὶ τέλους κατώρθωσε, διὰ τῆς ὁμοθυμου παραδοχῆς τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, τὴν καθιέρωσιν τοῦ πατριωτικοῦ ἐκείνου τεσσαρακοστοῦ Ἀρθρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ὁ διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου ὀφείλει ν' ἀσπασθῇ τὸ Ὁρθόδοξον δόγμα, ἄρθρου, ὅπερ τοσούτον κατέπληξε καὶ κατεθορύβησε τὴν δυτικὴν διπλωματίαν, πόρρωθεν προῦδουσα τοῦ θεσμοῦ τούτου τὰς εὐρυτάτας συνεπειάς καὶ τὰ συντελεστικώτατα εἰς τὴν μεγάλην ιδέαν τῆς Πανελληνίου ἐνότητος ἀποτελέσματα.

Ἐμφυτος λοιπὸν ὀρθοδοξία καὶ ἀριστόνοια, ἀναπτυχθεῖσα καὶ κραταιωθεῖσα διὰ τῆς ἐμπειρίας καὶ ἀσκήσεως, Βούλησις ἀδαμαντίνη καὶ ἀκαμπτὸς μηδὲν ἄλλο προτιθεμένη ἢ τὴν αὐστηράν τὴν πρὸς τὴν Πατρίδα καθηκόντων ἐκπλήρωσιν, τέλος δὲ ἀνυπόκριτος καὶ θερμὴ Πίστις εἰς τὴν Πάτριον Θρησκειάν κα-παρτίζουσα τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του, ἰδοὺ ἡ τριπλὴ ἐποψίς;

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ὑπὸ τὴν ὁποίαν διὰ βραχέων ἐθαωρήσαμεν τὸν βίον τοῦ ἀνδρός, ἰδοὺ αἱ τρεῖς μεγάλαι δυνάμεις τοῦ πνεύματος, αἵτινες, διὰ τῆς εὐτυχούς συνδρομῆς των, παραγαγούσαι τὸ σύνολον τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν του ἀρετῶν τὸν ἀνέδειξαν ὡς ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν Καλλιτεχνημάτων τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος, ἅτινα διεγείρουσι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἐκπληξιν εἰς αἶψα τὸν ἅπαντα. Ἰδοὺ τέλος πάντων τὰ τρία ἐκεῖνα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ φωταυγοῦς ἀστέρος τῆς κοινωνίας μας, ἅτινα καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπιζῶντες ὑφείλομεν νὰ ζητῶμεν καὶ μετὰ σπουδαιότητος νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν μίμησίν των, ἕκαστος ἐβόχια καθ' ὅσον ἐπιδέχονται αἱ δυνάμεις του καὶ ἡ σφαῖρα τῆς ἐνεργείας του, ἂν μέλλωμεν ν' ἀπολαύσωμεν τῆς εὐφροσύνης παρηγορίας τοῦ συνειδότης δι' ἐννοήσεσθαι καὶ ἡμεῖς ἕκαστος, ὡς ἐκ τῶν ἐνόντων, τὸν πρὸς τὴν κοινὴν ἡμῶν Μητέρα ὑφειλόμενον ἔρανον, καὶ οὕτω νὰ καταβῶμεν εἰς τὸν τάφον συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἐπευφημιῶν τῆς διὰδεξιμένης ἡμᾶς γενεᾶς ὑπὸ τῶν εὐχῶν τῆς Πατρίδος, καὶ ὑπὸ τῶν εὐλογιῶν τοῦ Θεοῦ, ὧν μάλιστα ἡξίωται καὶ ὁ ἡμέτερος συμπολίτης Α. Μεταξᾶς.

Ἀλλ' ὦ μακαρία ψυχὴ τοῦ νῦν εὐκλεῶς μεταστάντος ἐκ τοῦ παραχώδους τούτου καὶ πολυκυμάντου βίου, Σὲ, ὅστις ἀρχόμενος τὸν σταυρὸν τοῦ ἐθνικοῦ μαρτυρίου καὶ ἀφοσιωθείς ὅλος ψυχῇ καὶ σώματι εἰς ὑπηρεσίαν τῆς κοινῆς ἡμῶν Πατρίδος ἀπολαύεις ἤδη τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον, καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου ἀγάλλεσαι ἐν τοῖς κόλποις τῆς μακαριότητος, Σὲ, ὅστις καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν μιᾶς μερίδος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ὅλος σύννομος καὶ σκυθρωπάζων ἐνκτενίζεις κατηρῆ τὰ βλέμματά σου, πρὸς τοὺς ἀνηλεῶς ἀποκλεισθέντας τῆς ἐθνικῆς χαρᾶς ἀδελφούς σου οὓς μία ἀπάνθρωπος πολιτικὴ κατεδίκασεν νὰ διάγῃσι μέχρι τοῦδε δούλειον ἥμαρ, ἔτι ἔτι καὶ νῦν ἐπισκόπει ἔλωθεν τὴν γῆν ταύτην τῶν γενεθλίων σου, καὶ ἔκτεινε ἐκετηρίου χεῖρας πρὸς τὸν Δημιουργόν σου, ἵνα ἐπὶ τέλους ἐπεικτεῖρων τὰς πολυχρόνιους ὀδύνας καὶ τὰ μαρτύρια ἡμῶν τῶν συμπολιτῶν σου τῶν καθημένων ἐν σκότει δουλείας καὶ σκιᾷ θανάτου καταξιώσῃ καὶ ἡμᾶς ὅπως ἀπαλλαγέντες ἀπὸ τοῦ ἀφρηήτου βάρους τοῦ ἑθνικοῦ δεσποτισμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν μας τῶν στεναζόντων ὑπὸ τὸν βαρβαρικὸν Ζυγὸν, λάβωμεν τέλος πάντων φῶς σωτήριον καὶ ἀνέσπερον, Φῶς οὐρανοῦ δόξης καὶ ἐθνικῆς ἀναστάσεως ἵνα συνηγμένοι ὄντες εἰς ἐν ἐν τῷ ὀνόματι τῆς ἀδικιρέτου ἡμῶν Πατρίδος καὶ Ὁρθοδόξου Πίστεως ἀναπέμψωμεν πρὸς τὸν Ἰψίστον ἅπαντα ὁμοῦ τὰ νῦν διεσκαδασμένα μέλη τῆς

Ἑλληνικῆς ἑθνότητος τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῆς πολιτικῆς ἡμῶν Παλιγγενεσίας καὶ συνενώσεως πρὸς ὑμᾶς δὲ τοὺς Πρωτομάγιστρας καὶ Πρωταγωνιστὰς τοῦ ὅλου Γένους ἀνακράζωμεν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μὲν καρδίᾳ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἐγκάρδιον προσφώνημα, ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡμεῖς οἱ Συμπολίται σου ἐν τῇ ὁρασίᾳ ἡμῶν καὶ δουλοσύνῃ διακρυβδύοντες ἀνακράζωμεν πρὸς Σέ, ὦ περιπόθητον τέκνον τῆς ἀναξιοπαθούσης Πατρίδος μας.

Διωνία σου ἡ μνήμη, μακάριε!

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ**